

[Hartvig Frisch.]

gjort bekendt med, at han agter herom at fremsætte Forslag mellem anden og tredje Behandling, og derfor har vi ikke, skønt vi altsaa har beskæftiget os med dette Spørgsmaal, haft Grund til at opholde os yderligere ved det.

Til Slut skal jeg bemærke, at det er min Opfattelse, at Regeringsforslaget med de af mig her motiverede Ændringer har alle Betingelser for at blive en god og holdbar Ramme om et frit Folkestyre. I Hovedsagen hviler det paa et Forfatningsprincip, der ligner det norske. Den Forenede Rigsdag kommer til at indtage samme Plads som Stortinget, men det er ingen slavisk Efterligning. Vi har ikke overtaget Reglerne om kvalificeret Majoritet ved Uenighed mellem de to Ting, og vi har med Konsekvens henvist de to Ting til udelukkende at hellige sig det saglige Lovgivningsarbejde. Dette er gennem Ændringsforslagene formuleret klarere og skarpere end i det oprindelige Forslag, og som Forslaget nu foreligger, vil det nye Forfatningssystem endnu bedre tjene det Formaal, som ogsaa var Kommissionens Tanke med Forslaget: at undgaa Konflikter mellem de to Ting, saadan som man hidtil har kendt dem i den danske Forfatningshistorie. Den Forenede Rigsdag vil herefter være det politiske Forum for alle Magtafgørelser i dette Land. Helt nyt er selve Forfatningsleddet: Den Forenede Rigsdag jo ikke. Fra den første Grundlov har Den Forenede Rigsdag eksisteret som Forfatningsled, men kun med visse indskrænkede Beføjelser. Nu har Tiden vist sig moden til at lægge Magten her, medens Totings-Traditionen bevares for det saglige Lovgivningsarbejde. Det er for saa vidt et gammelt Venstre-Krav, der her opfyldes. Som jeg tidligere har nævnt, pegede allerede Bondevennerne som de første paa Faren ved en Ordning med to Kamre, der kunde komme i uløselig Konflikt. Desværre har Nutidens Venstre ikke villet arbejde med paa en fælles Løsning, men har først modarbejdet Etkammeret og derefter — da Kommissionens Resultat var en Kendsgerning — leveret en temmelig grov Karikatur af et Etkammer, der netop skaber en Række nye Konfliktspørgsmaal. Jeg beklager dette, men derved er der jo nu ikke mere at gøre, og jeg skal derfor slutte med at anbefale dette høje Tings Medlemmer at stemme for de af Flertallet stillede Ændringsforslag.

Brorsen: Det var jo en meget udførlig Motivering, vi fik af det ærede Medlem Hr.

Hartvig Frisch, Flertallets Ordfører, for de Ændringsforslag, der er stillet af Flertallet — meget lang, i Betragtning af, at de Ændringsforslag, Flertallet har stillet, jo ikke i særlig Grad er Realitetsændringer; det er der næsten ingen af dem der er, i det højeste et Par Stykker. Men jeg kan i og for sig godt forstaa, at der skal en lang Forklaring til, naar der er Tale om et saa indviklet Forslag som det, vi her staaer over for. Om Medlemmerne nu i det hele taget har forstaaet det — hvis de da ikke i Forvejen grundigt har sat sig ind i hele Systemet —, er efter min Opfattelse et meget stort Spørgsmaal. Som jeg tidligere har udtalt, er Forslaget indviklet; det har det været fra første Begyndelse, og det er det fremdeles. Maa jeg, inden jeg gaar over til at motivere det Forslag, vi fra Venstres Side har stillet, nu straks her ved Begyndelsen af min Tale anmode den højtærede Formand om Tilladelse til at referere og oplæse enkelte Paragraffer og ogsaa visse Udtalelser, som jeg mener at burde støtte mig til, naar jeg skal motivere den Stilling, vi har indtaget.

Som man vil have set af Betænkningen, har Partiet Venstre ikke kunnet give Tilslutning til det Forslag, der er stillet fra Regeringens Side, og som de tre Partier, Regeringspartierne og Det konservative Folkeparti, var blevet enige om inden for Forfatningskommissionen, og vi kan heller ikke slutte os til det med de Ændringer, der er stillet fra Flertallets Side.

Jeg har jo som mit Partis Ordfører ved Sagens første Behandling givet Udtryk for den Opfattelse, vi har inden for Venstre med Hensyn til en Ændring af Landets Forfatning netop nu. Vi anser naturligvis ikke den Forfatning, vi fik i 1915, for at kunne staa til evige Tider, og kan ogsaa godt indse, at den ikke paa alle Punkter er ufejlbarlig, men paa den anden Side har vi ment, at netop i Tiden nu er der saa mange ogsaa for den danske Rigsdag og Regering uløste Problemer, at det er af den største Betydning, at Offentlighedens hele Opmærksomhed er henledet paa disse uløste Problemer; i Stedet for at man nu søger at plumre Vandene ved at blande Forfatningsspørgsmaalet ind i den politiske Debat. Jeg behøver ikke at opholde mig længe ved dette, fordi vor Stilling er tilstrækkelig kendt, og jeg har haft Lejlighed til ved Sagens første Behandling nærmere at motivere vor Stilling til en Grundlovsændring nu.

Den nuværende Regering kan i alt Fald ikke beklage sig over, at den ikke kan gennemføre, hvad den mener tjener til Landets